

Анализ на иновативни подходи за ефективно обучение

Катя Кирилова

Analysis of innovative approaches to effective learning

Katya Kirilova

Abstract:

In the conditions of the continuous digitalization process, we are faced with various challenges in all spheres of public life. A large part of them are in the field of education, such as the transformation from traditional teaching methods to innovative approaches and application of methodologies that are based on practical tools. These approaches are based on the principles of innovation, critical thinking, project-based learning, developing students research skills and teamwork. Interdisciplinary relations and the integration of natural, social and other sciences are extremely important.

The report analyzes different approaches and tools for interdisciplinary and digital learning.

Keywords: innovative approaches, training

For contacts: Katya Kirilova, University of National and World Economy,
katia.kirilova@unwe.bg

ВЪВЕДЕНИЕ

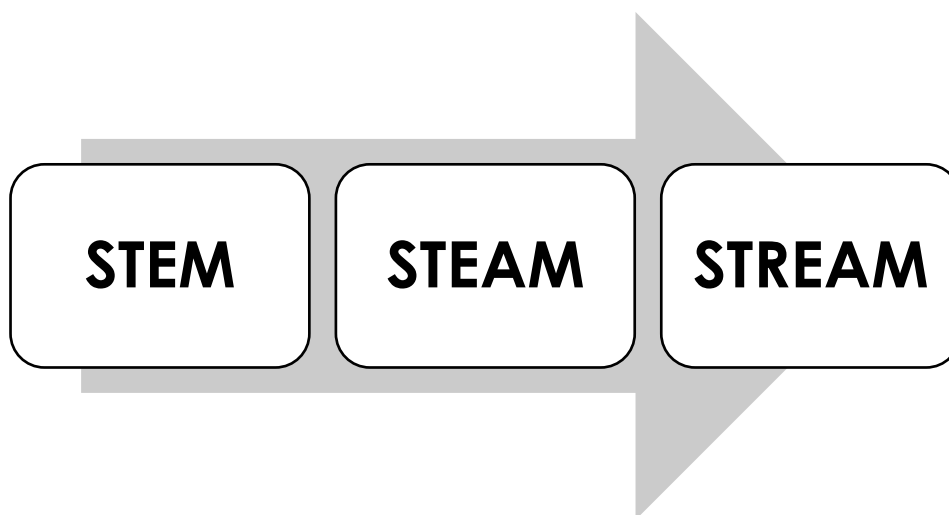
Развитието на дигитализацията в обществения живот и влиянието ѝ върху образователния процес са предпоставка за внедряване на информационните и комуникационни технологии в системата на образованието. Придобиването на знания, умения и компетентности е от ключово значение за процеса на обучение. Това е възможно чрез приложението на иновативни подходи, с които се развива творчеството, креативността, критичното мислене, работата в екип и се постига ефективност в обучението.

ИЗЛОЖЕНИЕ

В съвременните условия на живот е необходимо непрекъснато усъвършенстване на подходите, методите и средствата, използвани в образователния процес. Приложението на иновативни методи и средства е предпоставка за придобиване на знания и умения, както и постигане на ефективност в процеса на обучение. Според Мария Тенева „Терминът „ефективност“ е навлязъл в педагогиката от други области на знанието. В своето общонаучно значение понятието „ефективност“ произлиза от понятието „ефект“, което е обвързано с развитието на естествените науки и първоначално е било близко до това, което днес наричаме „явление“, съпроводено с някакъв резултат. Постепенно значението му в научното познание се разширява и научният термин „ефект“ придобива близко синонимно значение с термините „полезен резултат“, „полезно действие, водещо до желан резултат“. В дидактически аспект ефективността предполага да се реализира такова обучение, което позволява да се направи съпоставка между текущите резултати и тези, които се очакват.“¹⁶ С използването на иновативни методи на обучение се цели да се постигне

¹⁶ Дидактическа ефективност – фактори и предпоставки за нейното реализиране, Мария Тенева, Годишник Педагогически факултет, Тракийски университет, Том XIII, 2016

интегрираност между отделни предметни области, практическа насоченост на обучението, експерименталност, критично мислене и креативност. Съществена роля в този процес имат дигиталните технологии, техните възможности и уменията за ефективното им използване. Интегрираността на различни предметни области намира проявление в STEM обучението. Този подход интегрира природните науки, технологиите, инженерните науки и математиката. Той е практически насочен и способства за придобиване на умения за работа в екип, решаване на проблеми и критично мислене. Допълнение на STEM подхода е STEAM, който включва природните науки, технологиите, инженерните науки, математиката и изкуствата. Добавянето на изкуствата в подхода на обучение допринася за интердисциплинарността и интеграцията на различни научни области, с което се предоставя възможност за творческо мислене, креативно представяне, анализиране и синтезиране. В допълнение на STEAM е STREAM подхода, който включва и четивната грамотност (фигура1).

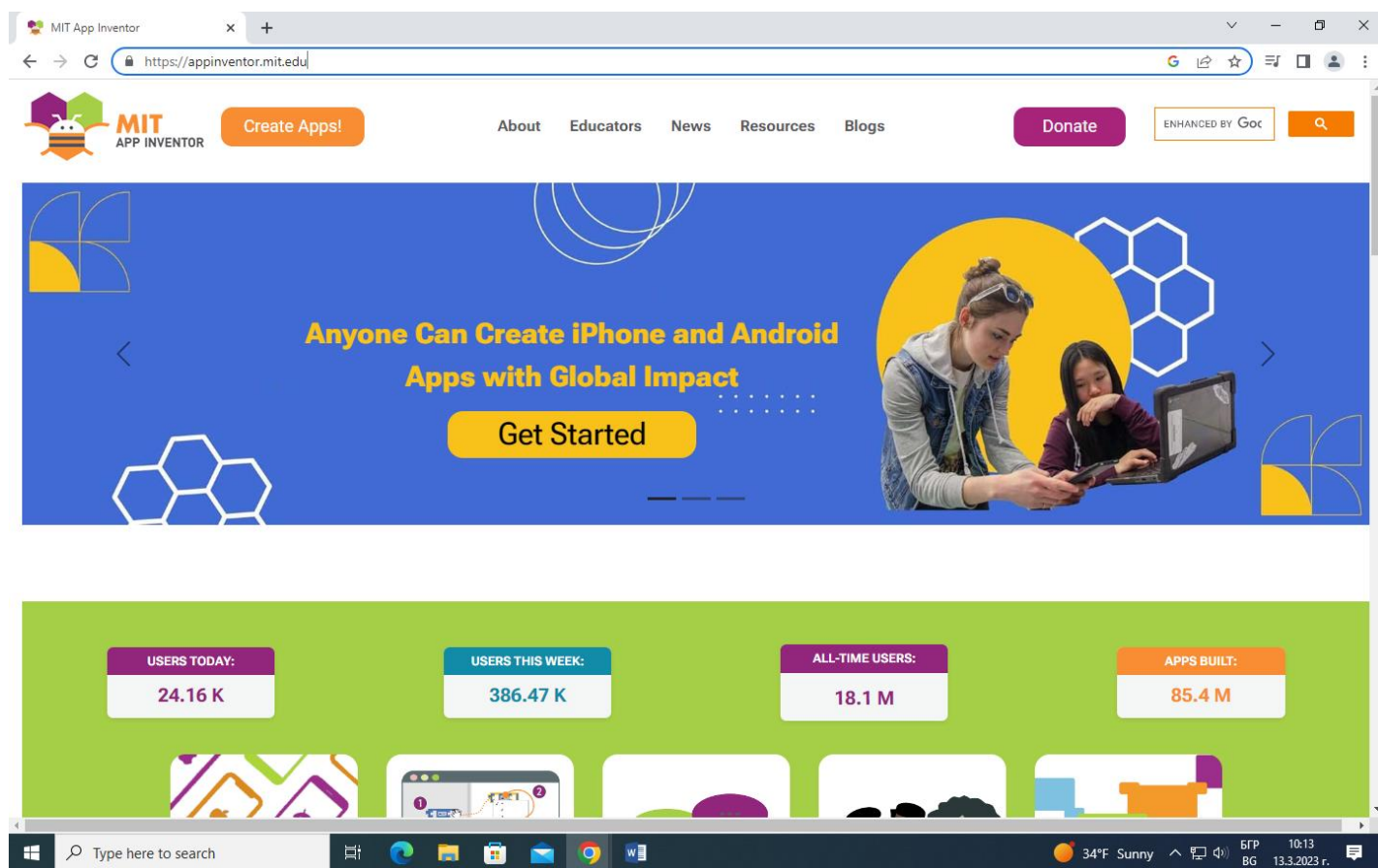

Фигура 1. Подходи на обучение

Посочените иновативни подходи за ефективно обучение се допълват, като всеки следващ има добавена стойност и цели придобиване на необходимите умения, ключови компетентности и дигитална грамотност. Дигитализацията в образованието намира широко приложение по отношение на подходите на обучение. Прилагайки информационните ресурси могат да се използват различни инструменти за постигане на ефективност. Технологичните възможности и решения предоставят необходимия инструментариум за създаване на проекти, програмиране, роботика, интердисциплинарност и други дейности с цел постигане на ефективен обучителен процес. Един от примерите за това е интернет сайт за създаване на мобилни приложения MIT APP Inventor¹⁷. Чрез него на принципа на блоковото програмиране могат да се създават мобилни приложения по предварително дефинирани задачи (фигура 2).

¹⁷ <https://appinventor.mit.edu/>

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ
ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО –
ПРОБЛЕМИ И РЕШЕНИЯ, ОЦЕНЯВАНЕ И АКРЕДИТАЦИЯ

Фигура 2. Екран на MIT APP Inventor,
източник: <https://appinventor.mit.edu/>

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение следва да се отбележи, че образователния процес е подложен на различни предизвикателства, породени от промените в обществения живот. Това налага приложение на съвременни, нови и ефективни подходи, които отговарят на изискванията на обществото. Основна роля в този процес има дигитализацията и прилагането на технологичните възможности, което изисква промяна в методите на обучение и внедряване на нови подходи. За тази цел е необходимо осигуряване на дигитална образователна инфраструктура, която съответства на внедрените иновативни подходи за ефективно обучение.

ЛИТЕРАТУРА

1. Дидактическа ефективност – фактори и предпоставки за нейното реализиране, Мария Тенева, Годишник Педагогически факултет, Тракийски университет, Том.
2. <https://appinventor.mit.edu/>
3. <https://web.mon.bg/bg/100770>